แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วย หนูน้อย เรื่อง การช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น เวลา 30 นาที
สอนวันที่ (3) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

สิ่งดีที่ควรทำ คือการช่วยเหลือตนเองไม่ให้เป็นภาระแก่ผู้อื่น เช่นการแต่งตัว จัดกระเป๋าไปโรงเรียน การดูแลตนเองในเรื่องต่างๆ ตลอดจนสามารถช่วยเหลือผู้อื่นทั้งบุคคลที่อยู่ในครอบครัว ในโรงเรียนและในชุมชน เช่น การช่วยคุณแม่ทำความสะอาดบ้าน การช่วยคุณครูถือของ การทิ้งขยะลงในถัง การทำบุญแก่ผู้ที่ยากไร้ การช่วยคนตาบอดข้ามถนน เป็นต้น

จุดประสงค์

1 เพื่อให้เด็กฝึกทักษะการสังเกต (พัฒนาพหุปัญญาด้านภาษา)

2. เพื่อให้เด็กบอกสิ่งดีที่ควรปฏิบัติได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านภาษา)

3. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตามกฎกติกาได้

สาระการเรียนรู้

1.สาระที่ควรเรียนรู้

1. สนทนาเกี่ยวกับการทำความดี
2. การปฏิบัติตนเป็นคนดี
3. การเปรียบเทียบจำนวนสิ่งดีที่ควรทำ

2. ประสบการณ์สำคัญ

1. การร้องเพลง (ดนตรี)
2. การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (ดนตรี)
3. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน (การใช้ภาษา)
4. การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่อง ตลก ขำขัน และเรื่องราว / เหตุการณ์ที่สนุกสนานต่างๆ (สุนทรียภาพ)
5. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด (การใช้ภาษา)
6. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (การใช้ภาษา)
7. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (การใช้ภาษา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลง " เด็กดีควรทำ " พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง
2. นักเรียนและครูพูดคำคล้องจองและสนทนาถึงเนื้อหาคำคล้องจอง " เด็กดีควรทำ " และภาพที่เห็นโดยใช้คำถามดังนี้
   - ♣ คำคล้องจองกล่าวถึงอะไรบ้าง
   - ♣ นักเรียนอยู่ที่บ้าน สิ่งดีที่นักเรียนควรทำคืออะไร ใครทำแล้วบ้าง
   - ♣ เมื่อนักเรียน มาโรงเรียนสิ่งดีที่ควรทำคืออะไร ใครทำแล้วบ้าง
   - ♣ สิ่งดีที่นักเรียน ควรทำเมื่อเป็นสมาชิกในชุมชนคืออะไร ใครทำแล้วบ้าง

2. ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

1. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับการทำความดี ทำได้อย่างไร
2. ครูยกตัวอย่างเรื่องความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา การมีสติ อดทน ความกตัญญูให้นักเรียนฟังและอภิปรายร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำความดี
3. ครูเล่านิทานเรื่อง " กากตัญญู " และสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน โดยใช้คำถามดังนี้
   - ♣ นิทานในเรื่องมีสัตว์อะไรบ้าง
   - ♣ แม่กาแก้ปัญหาได้อย่างไร
   - ♣ งูเห่านิสัยเป็นอย่างไร
   - ♣ ถ้าให้นักเรียนเป็นสัตว์ นักเรียนจะเลือกเป็นอะไร ทำไมจึงเลือก
   - ♣ นิทานเรื่องนี้ให้ ข้อคิดอะไรแก่นักเรียนบ้าง
4. นักเรียนร่วมกันตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับสิ่งดีที่ควรทำ ต้องปฏิบัติเช่นใด

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

1. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนศึกษาภาพที่ครูกำหนดให้
2. ทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการเป็นเด็กดี มีผลอย่างไรบ้างในชีวิตประจำวัน
3. แต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพที่ได้รับและช่วยกันแสดงความคิดเห็น

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข้อที่ควรปฏิบัติในชีวิตประจำวันของการเป็นเด็กดีหน้าที่ควรปฏิบัติอย่างไร
2. แจกใบงานให้นักเรียนทำแบบฝึก

5. ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าประสบการณ์การทำความดีของตน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน และร้องเพลง "เด็กดีควรทำ" พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1.คำคล้องจอง " เด็กดีควรทำ "
2. นิทานเรื่อง " กากดัญญู "
3. ใบงาน

การประเมินพัฒนาการ

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ฝึกทักษะการสังเกต 2. บอกสิ่งดีที่ควรปฏิบัติ 3. ปฏิบัติตามกฎกติกา	1.การสนทนา 2. ตรวจผลงาน 3. การมีส่วนร่วม	1. แบบทดสอบปากเปล่า ข้อคำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน / ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

เอกสารประกอบ

1. คำคล้องจอง " เด็กดีควรทำ "
2. นิทานเรื่อง " กากดัญญู "
3. ใบงาน
4. คำถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เด็กดีควรทำ
เด็กดีควรทำ
เด็กทุกคนควรมีธรรมประจำจิต
เพื่อสร้างมิตรผูกจิตรักสมัครสมาน
อีกชื่อสัตย์ กตัญญู รู้ช่วยงาน
จิตเบิกบานทำดีได้ง่ายจริงเอย
ใครทำแจกันแ
ผมทำเองครับ
ขอโทษครับคุณครู
"ทำผิดรู้จักยอมรับผิด"
ของฉันเองขอบใจมาก
นี่ดินสอของใ
นี่สีกล่องใหม่ของเรา
มาใช้ด้วยกันสิ
"เก็บของได้ดี
ได้จ้ะ
ขอบใจจ้ะ
"เป็นเพื่อนกันควรแบ่งปันกัน"
ขอยืมยางลบหน่อ
ยืมยางลบหน่อ

๔๐

นิทานเรื่อง กากตัญญู

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งมีครอบครัวกาอาศัยอยู่บนต้นไม้ ในขณะที่แม่กากำลังฟักไข่อยู่นั้น มีงูเห่าตัวหนึ่งเลื้อยขึ้นมาบนต้นไม้เพื่อจะกินไข่ แม่กาตกใจกลัวมาก แต่ก็ไม่บินหนี ตั้งสติ และขอร้องงูเห่ามิให้กินไข่ของตน แล้วจะหาทางตอบแทนบุญคุณให้ในภายหลัง งูเห่าหัวเราะเยาะแม่กาแล้วดูถูกว่า "กาอย่างเจ้าน่ะหรือจะตอบแทนบุญคุณอะไรข้าได้ แต่เห็นแก่ความรักของเจ้าที่มีต่อลูก ข้าจะไม่กินไข่ของเจ้า" พูดจบงูก็เลื้อยจากไป แม่การู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณของงูเห่ามาก

วันหนึ่งขณะที่แม่กาออกบินหาอาหาร ก็มองเห็นงูเห่าถูกจับอยู่ในกรงของนายพราน จึงรีบบินลงมาดูและหาทางช่วยงูเห่า

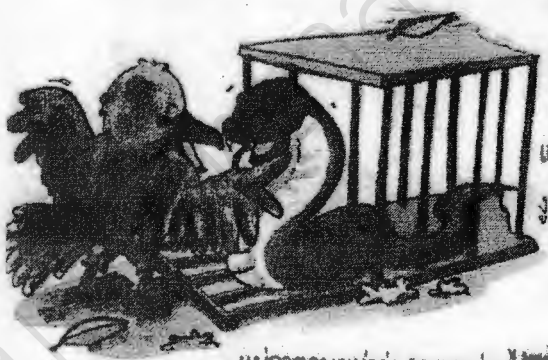

แม่กาพยายามคาบสลักไม้ที่กั้นกรงดึกออก ในไม่ช้าแม่กาก็ทำสำเร็จ งูเห่าจึงรีบเลื้อยออกมาจากกรงทันที งูเห่าขอบใจแม่กา และขอโทษที่เคยดูถูกแม่กาเมื่อครั้งก่อน

แม่กาตอบงูเห่าว่า "เพราะท่านไว้ชีวิตข้าและลูก ๆ ทำให้ข้ามีชีวิตมาช่วยท่านได้ในวันนี้" ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา แม่กากับงูเห่าก็เป็นเพื่อนรักกันตลอดไป

เขียนตามรอยประแล้วโยงเส้นจับคู่คำกับภาพ
ที่สัมพันธ์กัน

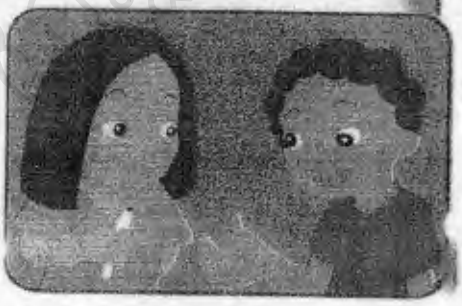

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คำถาม

1. คำคล้องจองกล่าวถึงอะไรบ้าง
2. นักเรียนอยู่ที่บ้าน สิ่งดีที่นักเรียนควรทำคืออะไร ใครทำแล้วบ้าง
3. เมื่อนักเรียน มาโรงเรียนสิ่งดีที่ควรทำคืออะไร ใครทำแล้วบ้าง
   สิ่งดีที่นักเรียน ควรทำเมื่อเป็นสมาชิกในชุมชนคืออะไร ใครทำแล้วบ้าง
4. นิทานในเรื่องมีสัตว์อะไรบ้าง
5. งูเห่ามีนิสัยอย่างไร
6. ถ้าให้นักเรียนเป็นสัตว์ นักเรียนจะเลือกเป็นอะไร ทำไมจึงเลือก
7. นิทานเรื่องนี้ให้ ข้อคิดอะไรแก่นักเรียนบ้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ชั้นอนุบาล 3
4. หน่วย รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัส

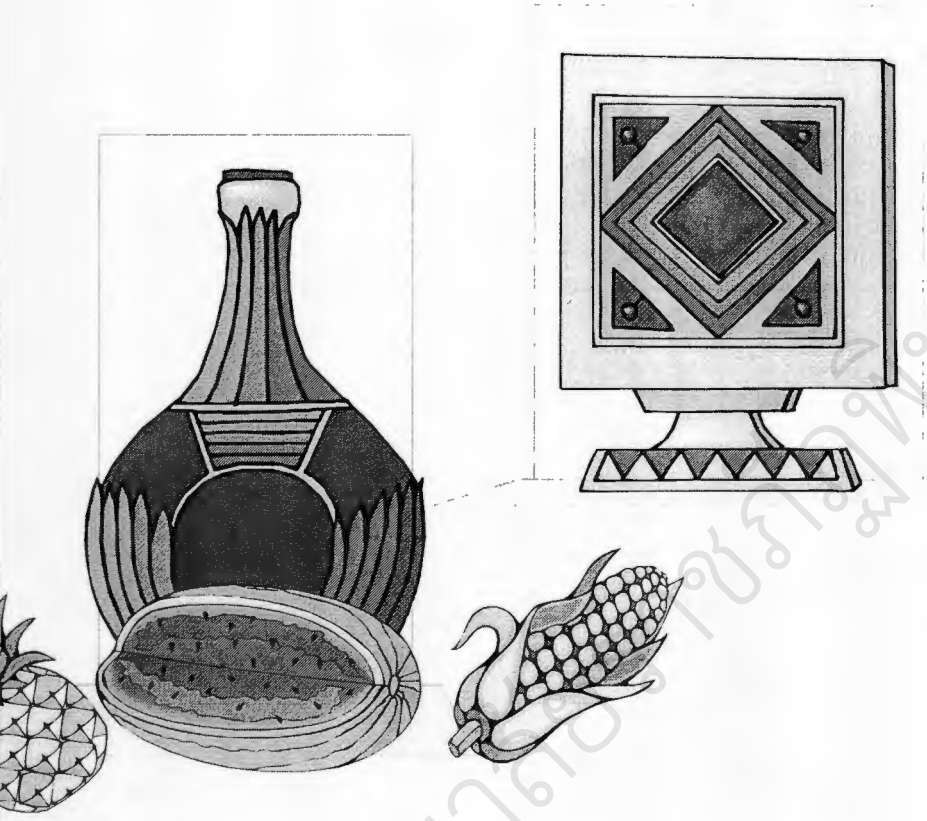

โดย นางสาวมณฑา สังข์ทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วยที่ 4 รูปร่างรูปทรง ผิวสัมผัส เรื่องที่ 1 รูปทรงเรขา เวลา 30 นาที
สอนวันที่ (1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

สิ่งต่างๆ รอบตัว จัดประเภทตามรูปทรงเรขาคณิตที่แตกต่างกัน เช่น วงกลม สี่เหลี่ยม สี่เหลี่ยม ห้าเหลี่ยม หกเหลี่ยม ฯลฯ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกรูปร่างและรูปทรงเรขาคณิตได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์)
2. เพื่อให้เด็กบอกความแตกต่างของรูปทรงได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์)

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้
    1. สนทนาเกี่ยวกับรูปร่างรูปทรงเรขาคณิต
    2. สนทนาเกี่ยวกับความแตกต่างรูปร่างรูปทรงเรขาคณิต
2. ประสบการณ์สำคัญ
    1. การร้องเพลง (ดนตรี)
    2. การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (ดนตรี)
    3. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด (การใช้ภาษา)
    4. การสำรวจและอธิบายความเหมือนความของสิ่งต่างๆ (การสังเกต การจำแนก และ การเปรียบเทียบ)
    5. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (การใช้ภาษา)
    6. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง (การใช้ภาษา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. นักเรียนและครู ร่วมกันร้องเพลง " รูปร่าง รูปทรง " และทำท่าประกอบเพลงตามครู
2. นักเรียนและครูสนทนาถึงเนื้อหาเพลงว่า ในเพลงมีรูปอะไรบ้าง (○ △ □) โดยใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดดังนี้
   * รูป △ เกิดขึ้นจากเส้นกี่เส้นมาต่อกัน
   * รูป □ เกิดขึ้นจากเส้นกี่เส้นมาต่อกัน
   * ส่วนต่อของเส้นแต่ละเส้นเราเรียกว่าอะไร (△ มี 3 เส้น 3 มุม)
   * ส่วนต่อของเส้นแต่ละเส้นเราเรียกว่าอะไร (□ มี 4 เส้น 4 มุม)
3. ครูนำภาพ ○ △ และ □ มาให้เด็กสังเกต พร้อมทั้งสนทนาถามว่าแต่ละรูปคืออะไร
   * บอกสิ่งของที่มีลักษณะเป็น ○
   * บอกสิ่งของที่มีลักษณะเป็น △
   * บอกสิ่งของที่มีลักษณะเป็น □

2. ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

1. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับภาพ ○ △ □ ถามนักเรียนว่า เคยเห็นรูปนี้ไหม รู้หรือไม่ว่ารูปนี้คือรูปอะไร
   * ถามนักเรียนว่า □ และ ▭ แตกต่างกันอย่างไร

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนและครูสนทนาถึงสิ่งของที่นักเรียนรู้จักและมีรูปร่างเป็นรูป ▭ มีอะไรบ้าง
2. นักเรียนและครูสนทนาถึงสิ่งของที่นักเรียนรู้จักและมีรูปร่างเป็นรูป ○ และ ⬭ มีอะไรบ้าง
3. ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนแบ่งกลุ่มหาของที่มีรูปทรง ▭ ○ △ ⬭ □
4. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าพบสิ่งของอะไรบ้าง

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปผลเกี่ยวกับรูปร่างรูปทรง โดยใช้คำถามดังนี้
   - ❖ รูป ▭ เกิดจากการต่อกันของเส้นกี่ และเส้นที่เท่ากันกี่เส้น
   - ❖ รูป ○ และ ⬭ แตกต่างกันอย่างไร

   แจกใบงานให้นักเรียนระบายตามที่กำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

5. ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าห้องเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ โดยสลับหมุนเวียนกันครบทุกกลุ่ม

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. เพลง " รูปร่าง รูปทรง "
2. สิ่งของรูปทรงต่างๆ
3. ใบงาน

การประเมินพัฒนาการ

งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
กรูปร่างและ ทรงเรขาคณิต ความแตกต่าง รูปทรง	1. การสนทนา 2. ทำแบบฝึกหัด 3. ตรวจผลงาน 4. การมีส่วนร่วม	1. แบบทดสอบปากเปล่าข้อคำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน /ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

เอกสารประกอบ

1. แผ่นเพลง " รูปร่าง รูปทรง "
2. ใบงาน
3. คำถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

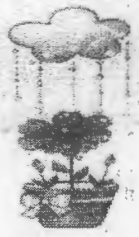

เพลง "รูปร่าง รูปทรง"

วงกลมเหมือนวงล้อ เส้นโค้งงอมาชนกัน สี่เหลี่ยมสี่เส้นนั้น เรียงต่อกันเหมือนประตู
สามเหลี่ยมเส้นน้อยกว่า ช่างแปลกตาลองวาดดู เด็ก เด็ก เฝ้ามองอยู่ จึงได้รู้ แตกต่างกัน

ท่าประกอบเพลง

วงกลมเหมือนวงล้อ เส้นโค้งงอมาชนกัน

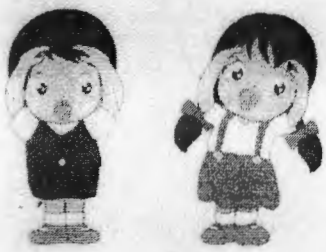

(ยืนตัวตรง ทำมือให้เป็นรูปวงกลม พร้อมกับโยกตัวไปมาซ้ายขวา)

สี่เหลี่ยมสี่เส้นนั้น เรียงต่อกันเหมือนประตู

(ยืนตัวตรง ทำมือทั้งสองข้างขึ้นมาซ้าย-ขวา จากนั้นเปลี่ยนเป็นมือขวาค้ำลงอยู่ด้านบน มือซ้ายหงายอยู่ด้านล่างและโยกตัวไปมา)

สามเหลี่ยมเส้นน้อยกว่า ช่างแปลกตาลองวาดดู

(ยกมือให้นิ้วชี้ทั้งสองข้างแตะกันเป็นรูปสามเหลี่ยม พร้อมกับโยกตัวไปมาซ้ายและขวา)

เด็ก เด็ก เฝ้ามองอยู่ จึงได้รู้ แตกต่างกัน

(ยกมือขวาป้องที่ตาขวา โยกตัวไปมา จากนั้นชูนิ้วชี้ไปมาซ้ายและขวา)

จงระบายสีตามที่กำหนด วงกลมสีแดง สามเหลี่ยมสีเขียว
วงรีสีเหลือง สีเหลี่ยมจัตุรัสสีฟ้า สีเหลี่ยมผืนผ้าสีชมพู

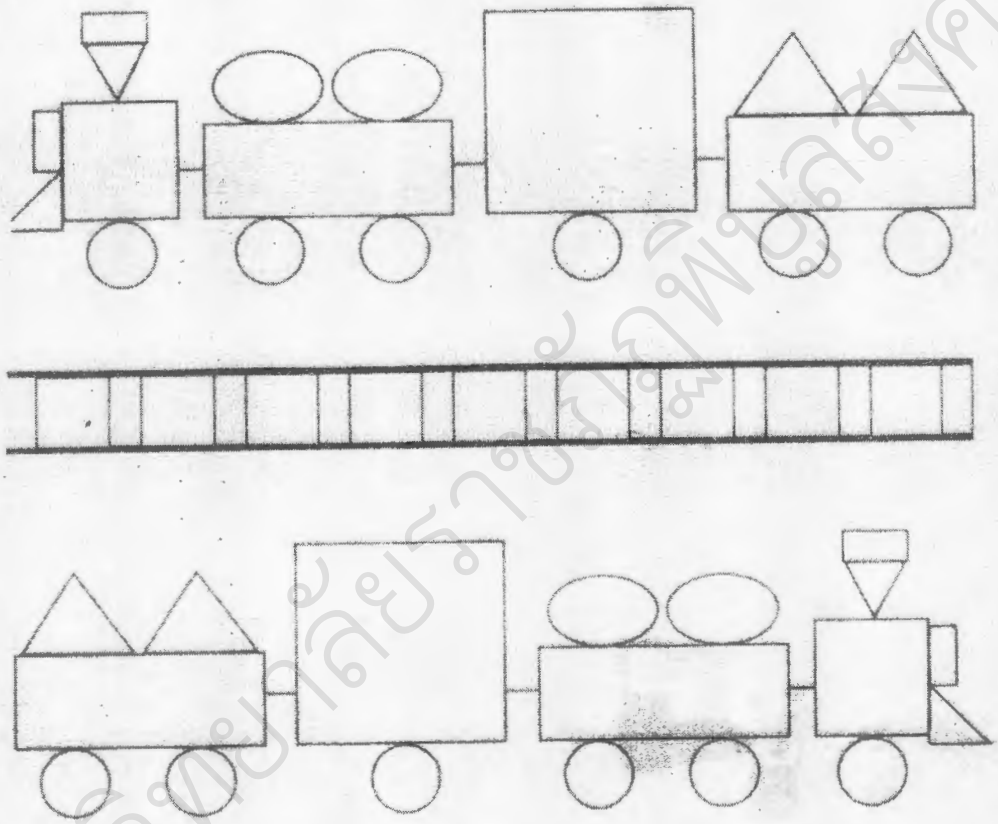

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล ___/___

มหาวิทยาลัยราชภัฏวิทยาลัยสงขลา

คำถาม

1. รูป △ เกิดขึ้นจากเส้นกี่เส้นมาต่อกัน
2. รูป □ เกิดขึ้นจากเส้นกี่เส้นมาต่อกัน
3. ส่วนต่อของเส้นแต่ละเส้นเราเรียกว่าอะไร (△ มี 3 เส้น 3 มุม)
4. ส่วนต่อของเส้นแต่ละเส้นเราเรียกว่าอะไร (□ มี 4 เส้น 4 มุม)
5. บอกสิ่งของที่มีลักษณะเป็น ○
6. บอกสิ่งของที่มีลักษณะเป็น △
7. บอกสิ่งของที่มีลักษณะเป็น □
8. ถามนักเรียนว่า □ และ ▭ แตกต่างกันอย่างไร
9. รูป▭ เกิดจากการต่อกันของเส้นกี่ และเส้นที่เท่ากันกี่เส้น
10. รูป ○ และ ⬭ แตกต่างกันอย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วยที่ 4 รูปร่างรูปทรง ผิวสัมผัส เรื่องที่ 2 ผิวสัมผัส แข็ง , นุ่ม ,เรียบ เวลา 30 นาที
สอนวันที่ (2) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

ร่างกายของเรามีผิวหนังเป็นอวัยวะรับสัมผัส บอกความรู้สึกต่างๆ จากการสัมผัส ทำให้รับรู้ เช่น อากาศ ร้อน เย็น ชุดเสื้อผ้าที่สวมใส่อึดอัด แน่น คับ หลวม หรือสบายตัว พื้นผิวต่างๆ ขรุขระ หยาบเรียบ ลื่น ฯลฯ ประสาทสัมผัสของร่างกายทุกส่วนล้วนสัมผัสกับสิ่งอันตราย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเปรียบเทียบการรับรู้ของผิวสัมผัสได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านดรรกะ/คณิตศาสตร์)
2. ร่วมสนทนากับครูได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้
    1. สนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอวัยวะรับสัมผัสส่วนต่างๆ
    2. การสังเกตและเปรียบเทียบจากการสัมผัส
    3. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูดหลังการสัมผัส
2. ประสบการณ์สำคัญ
    1. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน (การใช้ภาษา)
    2. การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรสและดมกลิ่น (การคิด)
    3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นองผู้อื่น (การเรียนรู้ทางสังคม)
    4. การทดลองสิ่งต่างๆ (การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. นักเรียนและครูร่วมกันพูดคำคล้องจอง " สัมผัส สัมพันธ์ "
2. นักเรียนและครูสนทนาถึงเนื้อหาคำคล้องจอง " สัมผัส สัมพันธ์ " ว่ากล่าวถึงอะไรบ้าง
   - ▶ ประสาทสัมผัสกายคืออวัยวะใดบ้าง ทำหน้าที่อย่างไร
   - ▶ นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อสัมผัสกับอุปกรณ์ที่ครูนำมาให้สัมผัส
3. ครูเตรียมสิ่งของที่มีผิวสัมผัส นุ่ม , แข็ง , หยาบ , เรียบ , ขรุขระ , ลื่น , เหนียว เช่น กาว ทราย สำลี น้ำมัน ฟองน้ำ บล็อก ยางลบ ก้อนหิน เปลือกไม้ สบู่เปียกน้ำ ฯลฯ มาให้นักเรียนสังเกตพร้อมทั้งสนทนาดังนี้
   - ▶ นักเรียนรู้จักชื่อของสิ่งต่างๆเหล่านี้หรือไม่ที่บ้านใครมีบ้าง
   - ▶ " สัมผัส สัมพันธ์ " ลักษณะของสิ่งของแต่ละชนิดเป็นอย่างไร นำเอาใช้ประโยชน์อะไรบ้าง

2. ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

1. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอวัยวะรับสัมผัสส่วนต่างๆ
2. ครูเล่านิทานเรื่อง " เที่ยวทะเล " และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
   - ▶ เมื่อก้องจะเล่นน้ำทะเล แม่เตือนก้องทำอย่างไรและก้องทำอย่างไร
   - ▶ เมื่อก้องไม่ทำตามที่แม่บอก เกิดอะไรขึ้นกับก้องบ้าง
   - ▶ เมื่อหมอตรวจดูก้องแล้ว พบว่าก้องมีอาการอย่างไรและมีสาเหตุมาจากอะไร

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม คัดเลือกหัวหน้าหรือตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่ม

- ▶ ให้ตัวแทนออกมาจับสิ่งของโดยให้เลือกว่าจับชิ้นใดบ้างแบ่งให้เท่ากัน
- ▶ สมาชิกในกลุ่มทุกคนสัมผัสสิ่งของที่กลุ่มได้เลือกมา
- ▶ ให้กลุ่มช่วยกันแบ่งของที่ได้ออกเป็น 2 พวก เช่น
  - * นุ่ม - แข็ง
  - * เรียบ - ขรุขระ
  - * เรียบ - หยาบ
  - * หนัก - เบา
  - * ลื่น - เหนียว

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลถึงการที่ได้สัมผัสสิ่งของต่าง ๆพร้อมทั้งอธิบายลักษณะของ

พื้นผิว โดยใช้คำต่อไปนี้

- ▶ เมื่อสัมผัสกับกาว รู้สึกอย่างไร
- ▶ เมื่อสัมผัสกับน้ำมัน รู้สึกอย่างไร
- ▶ เมื่อสัมผัสกับเปลือกไม้ รู้สึกอย่างไร ฯลฯ

5. ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอสิ่งที่ได้สัมผัสสิ่งของต่าง ๆแล้วรู้สึกอย่างไร และช่วยกันจัดกลุ่มสิ่งของที่มีผิวสัมผัสเหมือนกัน

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

สิ่งของที่มีผิวสัมผัส นุ่ม , แข็ง , หยาบ , เรียบ , ขรุขระ , ลื่น , เหนียว เช่น กาว ทราย สำลี น้ำมัน ฟองน้ำ บล็อก ยางลบ ก้อนหิน เปลือกไม้ สบู่เปียกน้ำ

การประเมินพัฒนาการ

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. เปรียบเทียบการรับรู้ของผิวสัมผัส	1.การสนทนา 2. ตรวจผลงาน 3. การมีส่วนร่วม	1. แบบทดสอบปากเปล่าข้อคำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน /ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

เอกสารประกอบ

1. แผ่นนิทานเรื่อง "เที่ยวทะเล"
2. ใบงาน
3. คำถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

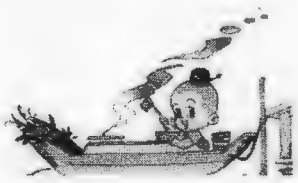

นิทานเรื่อง เที่ยวทะเล

วันหยุดสุดสัปดาห์นี้ ครอบครัวของก้องจะไปเที่ยวทะเลกัน เมื่อถึงวันหยุดก้องตื่นแต่เช้าช่วยแม่เตรียมของและออกเดินทางไปทะเล ก้องเล่นน้ำทะเลอย่างสนุกสนาน ตั้งแต่เช้า พอสาย ๆ แม่ชักชวนให้มารับประทานอาหาร และพักก่อนเพราะแดดเริ่มร้อนมากแล้ว

ก้องรีบประทานอาหารอิ่มก็จะลงไปเล่นน้ำ แม่เตือนให้ก้องทาครีมกันแดดก่อน และใส่หมวกด้วยแดดตัวก้องไม่ฟ้องเพราะห่วงเล่นมากเป็นวิ่งหนีคลื่นน้ำไป และกลับมาอีกครั้งจึงค่อยกลับขึ้นมาอีกครั้ง แล้วครอบครัวของก้องก็เดินทางกลับถึงบ้านตอนเย็น

ระหว่างทางก้องนอนหลับมาตลอด เพราะเหนื่อยมาก พอถึงบ้านก้องรู้สึกปวดหัว และเสียร้องไห้ตั้งตัว พ่อกับแม่จึงพาก้องไปหาหมอ หมอตรวจอาการและจึงบอกว่าเป็นเพราะก้องตากแดดนานเกินไปผิวหนังจึงไหม้และอักเสบ จึงให้ยาและรับประทานอาหารหมอสั่งสัก 1-2 สัปดาห์ก็จะหาย

ก้องหายแล้วมากเพราะผิวหนังของเขาเริ่มแข็งแรงขึ้น ก้องชอบไหมแม่ และสัญญาว่าต่อไปจะเชื่อฟังแม่ ไม่เล่นน้ำทะเลนานจนตัวเป็นรอยแดงอีก

สัมผัสรับรู้
ร้อนหรือเย็นกายสัมผัสอาจรู้ได้
ผิวกายไว้ให้คำแปลแก่สมอง
เรียบ ขรุขระ หยาบ นุ่ม แข็งแกร่ง ลำยอง
เมื่อแตะต้องรับรู้ได้ด้วยกายเรา
ทรายละเอียด นุ่มเท้าดีจังเลยค่ะ
วันนี้อากาศร้อนจังค่ะ
ก้อนหินมีรูพรุนเต็มไปหมดเลย
ขรุขระเหมือนดวงจันทร์เลย

ขีด ✓ ทับภาพคำตอบที่ถูกต้อง

สัมผัสรู้ทันที อ่างใบนี้ให้ความเย็น

เมื่อหนาวใช้ห่มกาย ใช้ที่ไรอบอุ่นทุกที

พื้นผิวแสนหยาบจับแล้วสากมือ

จับดูถูแล้วลื่น แสนสดชื่นชำระกาย

นุ่มนิ่มและเบาหวิวใช้เช็ดผิวของเราได้

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล ____

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สัมผัสรู้สึก
สัมผัสแล้วรู้สึก
จิตคิดนึกบอกความหมาย
ร้อนหนาวผ่าวผิวกาย
ทั้งหญิงชายควรดูแล
ไม่ควรอยู่กลางแดด
เป็นเวลานาน ๆ
ควรรักษาร่างกาย
ให้อบอุ่นอยู่เสมอ
ไม่รับประทาน
ของร้อนจัดเกินไป

หน้าที่สัมผัส
เมื่อสัมผัสรับรู้ได้หลากหลายทาง
ความแตกต่างทางตาบอกรูปทรงสี
หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นชิมดี
สัมผัสมีรวมท้าทางร่างกายเรา
ไม่แคะหรือนำสิ่งแปลกปลอมใส่หู หรือจมูก
ไม่ควรดูโทรทัศน์ใกล้ ๆ
ไม่ควรเล่นคอมพิวเตอร์นานเกินไป
ไม่ควรแปรงฟันอย่างรุนแรง

เขียน ○ ล้อมรอบภาพที่มีพื้นผิวชนิดเดียวกัน

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล _____

คำถาม

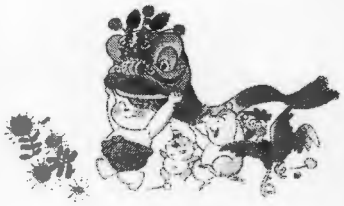

1. ประสาทสัมผัสกายคืออวัยวะใดบ้าง ทำหน้าที่อย่างไร
2. นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อสัมผัสกับอุปกรณ์ที่ครูนำมาให้สัมผัส
3. นักเรียนรู้จักชื่อของสิ่งต่าง ๆเหล่านี้หรือไม่ ที่บ้านใครมีบ้าง
4. " สัมผัส สัมพันธ์ "ลักษณะของสิ่งของแต่ละชนิดเป็นอย่างไร นำเอาใช้ประโยชน์อะไรบ้าง
5. เมื่อก้องจะเล่นน้ำทะเล แม่เตือนก้องทำอย่างไรและก้องทำอย่างไร
6. เมื่อก้องไม่ทำตามที่แม่บอก เกิดอะไรขึ้นกับก้องบ้าง
7. เมื่อหมอตรวจดูก้องแล้ว พบว่าก้องมีอาการอย่างไรและมีสาเหตุมาจากอะไร
8. เมื่อสัมผัสกับกาว รู้สึกอย่างไร
9. เมื่อสัมผัสกับน้ำมัน รู้สึกอย่างไร
10. เมื่อสัมผัสกับเปลือกไม้ รู้สึกอย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วยที่ 4 รูปร่างรูปทรง ผิวสัมผัส เรื่องที่ 3 ผิวสัมผัสรับรู้อุณหภูมิ ร้อน - เย็น
สอนวันที่ (3) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

เราสามารถรับรู้สิ่งต่างๆ ได้จากอวัยวะรับสัมผัส เช่น ตาดู หูฟัง ปากลิ้นชิมรส จมูกดมกลิ่นและกายสัมผัสการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสมีประโยชน์และมีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้ จึงควรดูแลป้องกันรักษา ใช้งานอย่างถูกวิธี เพื่อให้การรับรู้ถูกต้อง ชัดเจน และแปลความหมายได้ตรง การสัมผัสสิ่งต่างๆ ทางผิวกายทำให้เกิดการรับรู้และบอกความรู้สึกจากการสัมผัสได้ เช่น ร้อน เย็น อุ่น และการได้สัมผัสพื้นผิวต่างๆ ทำให้ทราบความเหมือนและความแตกต่างของพื้นผิวของวัตถุ เช่น เรียบ หยาบ ขรุขระ นุ่ม เป็นต้น

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์)
2. เพื่อให้เด็กบอกทำการทดลองเกี่ยวกับผิวสัมผัสอย่างง่ายได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์)
3. ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้
    1. สนทนาเกี่ยวกับความรู้สึกที่ได้สัมผัสสิ่งต่างๆ
    2. การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง
2. ประสบการณ์สำคัญ
    1. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน (การใช้ภาษา)
    2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด (การใช้ภาษา)
    3. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (การใช้ภาษา)
    4. การทดลองสิ่งต่างๆ (การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. นักเรียนและครู ร่วมกันท่องคำคล้องจอง " สัมผัสรู้สึก "
2. นักเรียนและครูสนทนาถึงเนื้อหาคำคล้องจอง " สัมผัสรู้สึก " คืออะไร โดยใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดดังนี้

☐ คำคล้องจองกล่าวถึงอะไรบ้าง

☐ การรับรู้ทางการสัมผัสทำให้เรารู้สึกอย่างไร

☐ บอกชื่ออวัยวะที่เราใช้สัมผัสทางกายให้มากที่สุด

3. ครูสนทนานักเรียนเกี่ยวกับเกมที่ได้เล่นไปโดยใช้คำถามต่อไปนี้

☐ นักเรียนที่ปิดตารู้สึกอย่างไร

☐ เมื่อต้องทำในสิ่งต่างๆที่มองไม่เห็นเด็กรู้สึกอย่างไร

☐ เมื่อนักเรียนทดลองจับสิ่งของแล้วบอกชื่อ เราได้ใช้อวัยวะรับสัมผัสส่วนใดบ้าง

☐ เมื่อมีเพื่อนมาช่วยเหลือบอกทางหรืออธิบายสิ่งต่างๆ นักเรียนรู้สึกแตกต่างจากไม่มีคนช่วยเหลืออย่างไร

2. ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

1.นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับความรู้สึกที่ได้สัมผัสสิ่งต่างๆ ที่นำมาให้นักเรียนสัมผัส เช่น

☐ แก้วที่ 1 ใส่น้ำร้อน เมื่อสัมผัสรู้สึกอย่างไร

* นักเรียนนึกถึงอะไรบ้างเมื่อได้สัมผัสแก้วน้ำร้อนและวาดรูป

☐ แก้วที่ 2 ใส่น้ำเย็นผสมน้ำแข็ง เมื่อสัมผัสรู้สึกอย่างไร

* นักเรียนนึกถึงอะไรบ้างเมื่อได้สัมผัสแก้วน้ำเย็นและวาดรูป

2.นักเรียนร่วมกันตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับการได้สัมผัสแก้วทั้ง 2 ใบ

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

3. นักเรียนและครูสนทนาอธิบายลักษณะของพื้นผิวที่ได้ทดลองสัมผัส เกี่ยวกับการสัมผัส รู้สึก

3.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน คัดเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม

3.2 ประธานกลุ่มแต่ละกลุ่มออกมารับสื่อพื้นผิวสัมผัสต่างๆ แต่ละชนิด

3.3 ทุกกลุ่มร่วมกันสังเกตและสัมผัสวัตถุต่างๆที่ได้รับ

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

4. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปผลเกี่ยวกับการได้สัมผัสพื้นผิววัตถุต่างๆ โดยใช้ถาม ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

☐ เมื่อสัมผัสกับเปลือกไม้ รู้สึกอย่างไร

☐ เมื่อสัมผัสกับกระดาษทราย รู้สึกอย่างไร

☐ เมื่อสัมผัสกับกระจก รู้สึกอย่างไร

☐ เมื่อสัมผัสกับสำลี รู้สึกอย่างไร

☐ แจกใบงานให้นักเรียนวาดภาพอวัยวะที่เราสามารสรับรู้สิ่งต่างๆและระบายสีให้สวยงาม

5. ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

แต่ละกลุ่มส่งอาสาสมัครออกมานำเสนอผลงานและอธิบายเหตุผลที่เลือกวาดภาพอวัยวะเพราะอะไร เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. คำคล้องจอง " สัมผัสรู้สึก "
2. แก้วน้ำร้อนและน้ำเย็น
3. เปลือกไม้ ,กระดาษทราย ,สำลี

การประเมินพัฒนาการ

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกสัมผัสผิว นุ่ม , แข็ง ,หยาบ , เรียบ ขรุขระ, ลื่น , เหนียว ได้	1.การสนทนา 2. ตรวจผลงาน 3. การมีส่วนร่วม	1. แบบทดสอบปากเปล่าข้อคำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน /ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

เอกสารประกอบ

1. แผ่นคำคล้องจอง " สัมผัสรู้สึก "
2. ใบกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

คำถาม

1. คำคล้องจองกล่าวถึงอะไรบ้าง
2. การรับรู้ทางการสัมผัสทำให้เรารู้สึกอย่างไร
3. บอกชื่ออวัยวะที่เราใช้สัมผัสทางกายให้มากที่สุด
4. นักเรียนที่ปิดตารู้สึกอย่างไร
5. เมื่อต้องทำในสิ่งต่างๆที่มองไม่เห็นเด็กรู้สึกอย่างไร
6. เมื่อนักเรียนทดลองจับสิ่งของแล้วบอกชื่อ เราได้ใช้อวัยวะรับสัมผัสส่วนใดบ้าง
7. เมื่อมีเพื่อนมาช่วยเหลือบอกทางหรืออธิบายสิ่งต่างๆ นักเรียนรู้สึกแตกต่างจากไม่มีคนช่วยเหลืออย่างไร
8. นักเรียนนึกถึงอะไรบ้างเมื่อได้สัมผัสแก้วน้ำร้อนและวาดรูป
9. นักเรียนนึกถึงอะไรบ้างเมื่อได้สัมผัสแก้วน้ำเย็นและวาดรูป
10. เมื่อสัมผัสกับเปลือกไม้ รู้สึกอย่างไร
11. เมื่อสัมผัสกับกระดาษทราย รู้สึกอย่างไร
12. เมื่อสัมผัสกับกระจก รู้สึกอย่างไร
13. เมื่อสัมผัสกับสำลี รู้สึกอย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ชั้นอนุบาล 3
5. หน่วย ประสาทสัมผัส

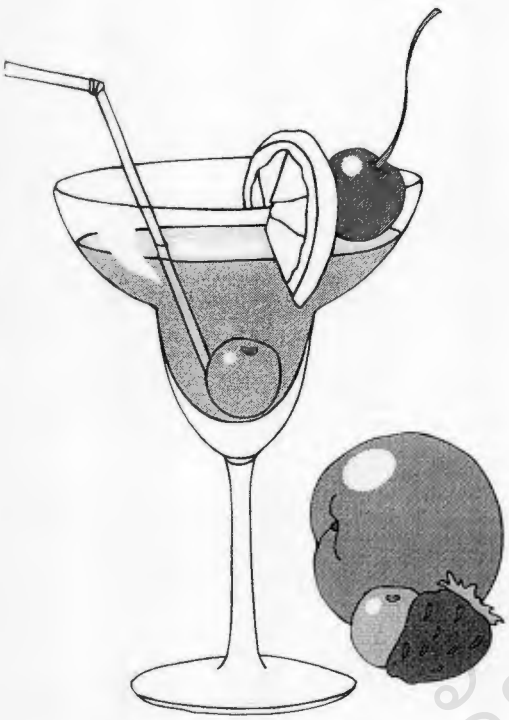

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงคราม

โดย นางสาวมณฑา สังข์ทอง

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วยที่ 5 ประสาทสัมผัส เรื่องที่ 1 อวัยวะที่มองเห็น (ตา) เวลา 30 นาที
สอนวันที่ (1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

ตา เป็นอวัยวะรับสัมผัสมีหน้าที่และความสำคัญแตกต่างกันไป ทุกคนมีตา 2 ตา ทำหน้าที่ในการมองเห็นสิ่งต่าง ๆ และตาสามารถรับรู้สีต่าง ๆ เรามองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตาของเรา

แสงช่วยให้เรามองเห็น ถ้ามืดสนิทไม่มีแสงเราจะมองไม่เห็น

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกชื่อลักษณะและตำแหน่งของอวัยวะที่มองเห็นได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านดรรกะ/
คณิตศาสตร์)
2. เพื่อให้เด็กบอกหน้าที่ของอวัยวะที่มองเห็นได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านดรรกะ/คณิตศาสตร์)
3. เพื่อให้เด็กเปรียบเทียบการรับรู้ทางประสาทตาได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านดรรกะ/คณิตศาสตร์)
4. เพื่อให้เด็กบอกสีต่าง ๆ ได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านดรรกะ/คณิตศาสตร์)
5. ร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

สาระการเรียนรู้

1.สาระที่ควรเรียนรู้

1. สนทนาเกี่ยวกับชื่อลักษณะและตำแหน่งของอวัยวะที่มองเห็น
2. หน้าที่ของอวัยวะตา
3. ประโยชน์ของอวัยวะตา

2. ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน (การใช้ภาษา)
2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด (การใช้ภาษา)
3. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (การใช้ภาษา)
4. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ (การใช้ภาษา)

5. การสำรวจและอธิบายความเหมือนความของสิ่งต่างๆ (การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ)

การดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. นักเรียนและครูร่วมท่องคำคล้องจอง " ประสาทสัมผัส "
2. นักเรียนและครูสนทนาถึงเนื้อหาของคำคล้องจอง " ประสาทสัมผัส " และภาพที่เห็น

โดยใช้คำถามดังนี้

- ✦ นักเรียนรับรู้ความรู้สึกทางไหนบ้าง
- ✦ ถ้านักเรียนเดินผ่านถังขยะแล้วรู้สึกเหม็นแสดงว่านักเรียนรับรู้ทางใด
- ✦ นักเรียนทานไอศกรีมรู้สึกว่าเย็นๆ แสดงนักเรียนรับรู้ทางไหน

2. ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

1. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับอวัยวะสัมผัสทางดา โดยนำภาพให้สัมผัสพร้อมทั้งถามชื่อลักษณะ และตำแหน่งของอวัยวะ
2. ครูเล่านิทานเรื่อง " เพื่อนแท้ " สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานใช้คำถามดังนี้
   - ✦ เขียวมีลักษณะอย่างไร
   - ✦ เขียวมีอาชีพอะไร
   - ✦ คนพิการตนดาบอดมีลักษณะอย่างไร
   - ✦ เขียวและลุงบุญมีลักษณะแดกต่างกันอย่างไร
   - ✦ เขียวและลุงบุญเขาช่วยเหลือกันอย่างไร
3. นักเรียนร่วมกันตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของอวัยวะ ดา และสามารถบอกสีต่างๆ ได้

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนและครูสนทนาถึงหน้าที่ ประโยชน์ของอวัยวะดา
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 5 – 6 คน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน สำรวจสิ่งของในเรียนห้องเรียน
   - ✦ กลุ่มที่ 1 ตามองเห็นอะไรบ้างที่เป็นสีแดง
   - ✦ กลุ่มที่ 2 ตามองเห็นอะไรบ้างที่เป็นสีเขียว
   - ✦ กลุ่มที่ 3 ตามองเห็นอะไรบ้างที่เป็นสีเหลือง
   - ✦ กลุ่มที่ 4 ตามองเห็นอะไรบ้างที่เป็นสีฟ้า
   - ✦ กลุ่มที่ 5 ตามองเห็นอะไรบ้างที่เป็นสีขาว

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงคราม

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปจากการสำรวจ และสรุปโดยใช้คำถามดังนี้ เช่น

- ✦ ถ้านักเรียนไม่มี อวัยวะตาจะเป็นอย่างไร
- ✦ นักเรียนจะมีวิธีดูแล รักษาอวัยวะตาของเราได้อย่างไร
- ✦ โทษของการไม่ดูแลรักษาอวัยวะรับสัมผัสจะเป็นอย่างไร
- ✦ แจกใบงานให้นักเรียนระบายสีให้สวยงามตามคำสั่ง

5. ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

แต่ละกลุ่มออกมาแลกเปลี่ยนความรู้ นำเสนอภาพเกี่ยวกับอวัยวะตาและร้องเพลง " ดา หู จมูก ปาก " พร้อมทำท่าทางประกอบ

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. คำคล้องจอง " ประสาทสัมผัส "
2. แผ่นเพลง " ตา หู จมูก ปาก "
3. นิทานเรื่อง " เพื่อนแท้ "
4. ภาพอวัยวะตา
5. ใบงาน

การประเมินพัฒนาการ

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
าชื่อลักษณะและตำแหน่งอวัยวะที่มองเห็น าหน้าที่ของอวัยวะที่เห็น ยบเทียบการรับรู้ทางสาทตาได้ าสีต่างๆ ได้	1. การสนทนา 2. ตรวจผลงาน 3. การมีส่วนร่วม	1. แบบทดสอบปากเปล่าข้อคำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน /ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เอกสารประกอบ

1. คำคล้องจอง " ประสาทสัมผัส "
2. แผ่นเพลง " ตา หู จมูก ปาก "
3. นิทานเรื่อง " เพื่อนแท้ "
4. ภาพอวัยวะตา
5. ใบงาน
6. คำถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

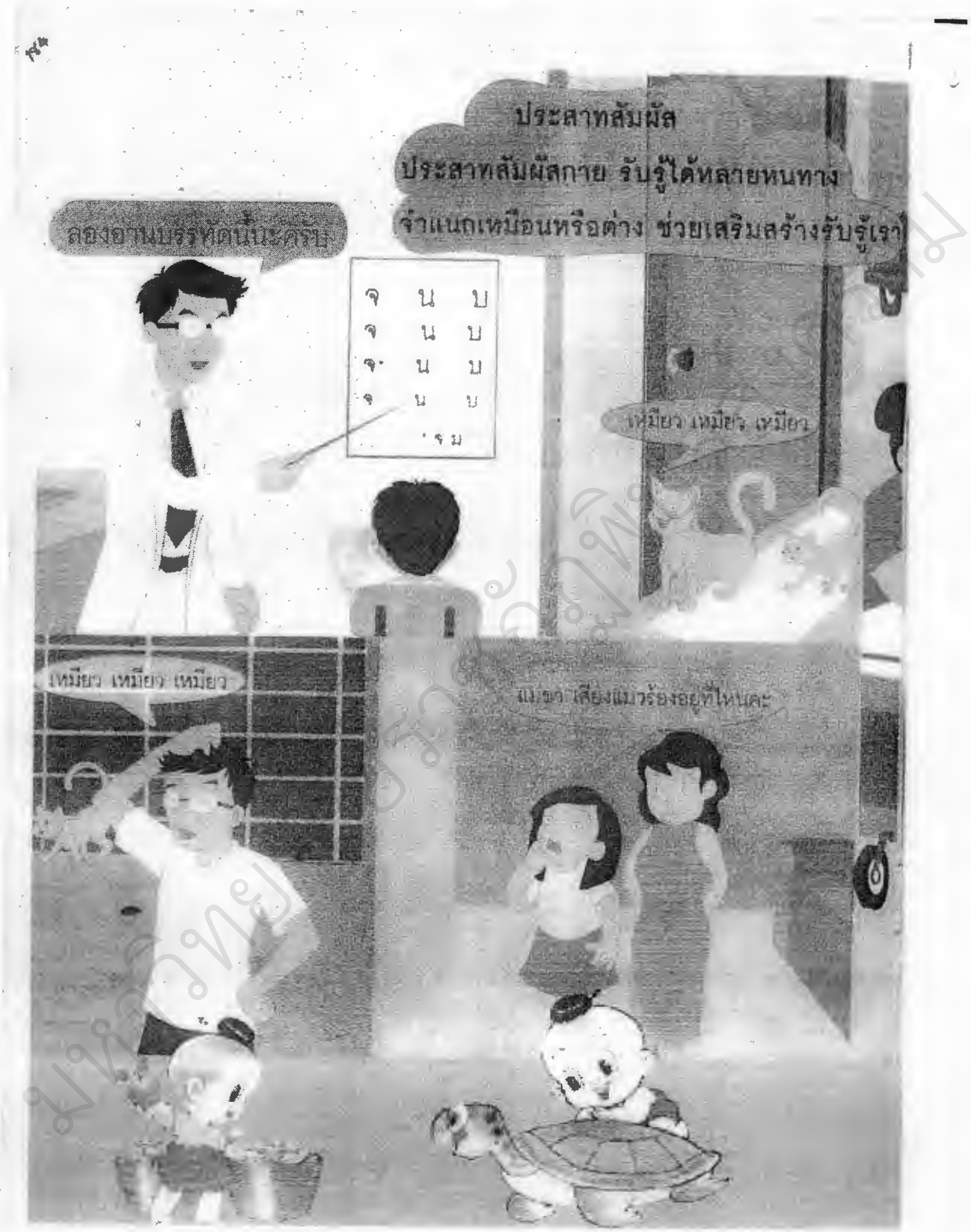
ประสาทสัมผัส
ประสาทสัมผัสกาย รับรู้ได้หลายหนทาง
จำแนกเหมือนหรือต่าง ช่วยเสริมสร้างรับรู้เรา
ลองอ่านบรรทัดนี้นะครับ
จ น บ
จ น บ
จ น บ
จ น บ
เหมียว เหมียว เหมียว
เหมียว เหมียว เหมียว
แม่ขา เสียงแมวร้องอยู่ไหนละ

นิทานเรื่อง เพื่อนแท้

เขียวเป็นคนพิการด้วยกัน เนื่องจากการทำงาน ทำให้เขาเดินต่างไปไหนมาไหนไม่สะดวกและทำงานไม่ได้ เขียวเลยยึดอาชีพขอทาน อาศัยอยู่ตามสะพานลอย วันหนึ่งขณะที่เขียวกำลังเดินมาที่สะพานลอยเพื่อมาขอทาน เขียวก็ได้พบขอทานอีกคนหนึ่งชื่อ ลุงบุญ เป็นคนพิการขาด้วนเดินไปมาไหนไม่สะดวกเช่นกัน

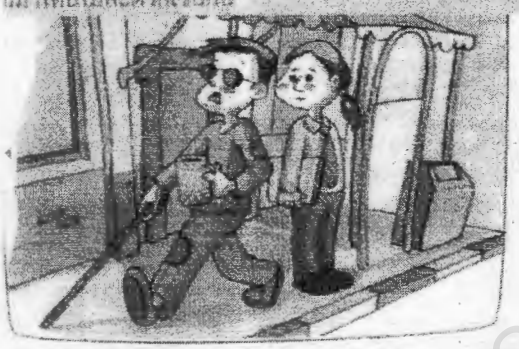

เมื่อทั้งสองนั่งคุยกันก็รู้สึกถูกคอกันมาก ต่างฝ่ายต่างปรับทุกข์ซึ่งกันและกัน ในที่สุดทั้งสองก็ตกลงที่จะใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน เพื่อช่วยเหลือในการทำหน้าที่ให้กันและกัน ลุงบุญช่วยบอกทางให้เขียว ส่วนเขียวคอยช่วยเข็นลุงบุญไปในที่ต่าง ๆ

ทั้งสองคนช่วยเหลือกันในการเดินทางมาขอทานในแต่ละวันสะดวกมากขึ้น ลุงบุญทำหน้าที่เป็นตาคอยบอกทางและเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้เขียวฟัง ส่วนเขียวก็เป็นขาพาลุงบุญไปยังที่ที่ลุงบุญอยากจะไป

ชีวิตขอทานของเขียวกับลุงบุญจึงมีความสุขมากขึ้น เขียวไม่ต้องอยู่ในโลกมืดคนเดียวอีกต่อไป ส่วนลุงบุญก็ไม่ต้องลำบากในการเดินทางคนเดียวอีก ทั้งสองจึงอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

\ เขียน ◯ ล้อมรอบภาพคำตอบที่มีอยู่
ในภาพข้อนทางด้านซ้ายมือ

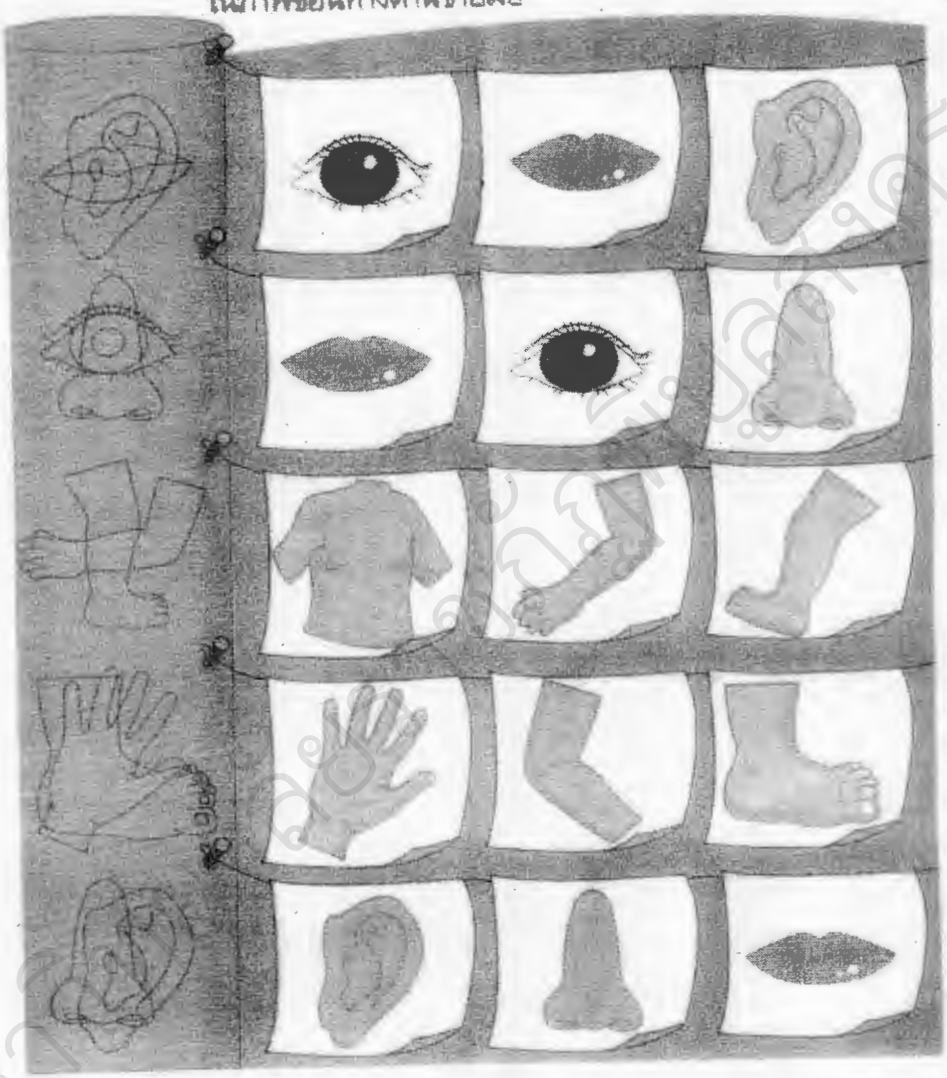

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล 2

คำถาม

1. นักเรียนรับรู้ความรู้สึกทางไหนบ้าง
2. ถ้านักเรียนเดินผ่านถังขยะแล้วรู้สึกเหม็นแสดงว่านักเรียนรับรู้ทางใด
3. นักเรียนทานไอศกรีมรู้สึกว่าเย็นๆ แสดงนักเรียนรับรู้ทางไหน
4. เขียวมีลักษณะอย่างไร
5. เขียวมีอาชีพอะไร
6. คนพิการตนตาบอดมีลักษณะอย่างไร
7. เขียวและลุงบุญมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
8. เขียวและลุงบุญเขาช่วยเหลือกันอย่างไร
9. ถ้านักเรียนไม่มี อวัยวะตาจะเป็นอย่างไร
10. นักเรียนจะมีวิธีดูแล รักษาอวัยวะตาของเราได้อย่างไร
11. โทษของการไม่ดูแลรักษาอวัยวะรับสัมผัสจะเป็นอย่างไร

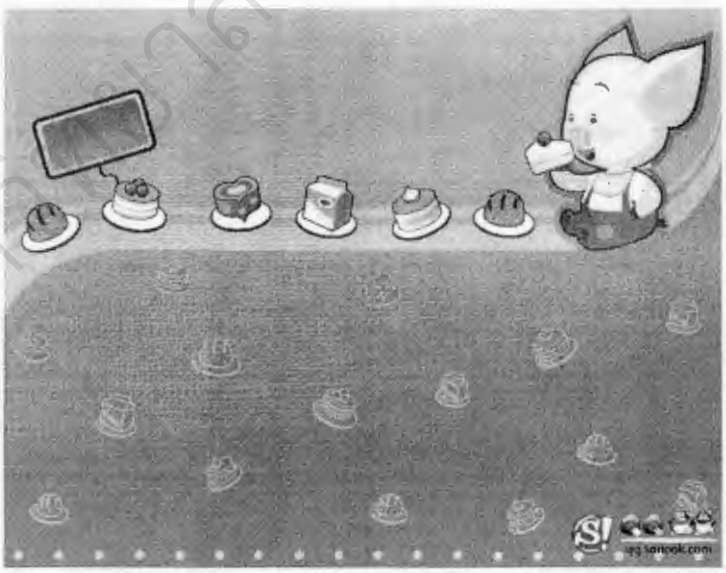

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วยที่ 5 ประสาทสัมผัส เรื่องที่ 2 อวัยวะรับสัมผัส (หู) เวลา 30 นาที
สอนวันที่ (2) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

ประสาทสัมผัสมีประโยชน์ทำให้เรารับรู้สิ่งต่างๆ ดา หู จมูก ลิ้น เป็นอวัยวะรับสัมผัส ซึ่งมีหน้าที่
และความสำคัญ แตกต่างกันไป แต่ทุกส่วนทำหน้าที่สัมพันธ์กัน หากขาดอวัยวะส่วนใดไปจะทำให้การรับรู้บกพร่องไปทันที จึงหมั่นควรดูแลป้องกันรักษาอวัยวะรับสัมผัสอย่างถูกวิธี เราใช้หูในการฟังเสียงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนหรือกระทบกันของสิ่งของและการได้ยินเสียง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้มากมาย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกชื่อลักษณะและตำแหน่งของอวัยวะการรับรู้ทางหูได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านตรรกะ / คณิตศาสตร์)
2. เพื่อให้เด็กเปรียบเทียบการรับรู้ทางประสาทหู (พัฒนาพหุปัญญาด้านตรรกะ/ คณิตศาสตร์)
3. ร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้

สาระการเรียนรู้

1 สาระที่ควรเรียนรู้

1. สนทนาเกี่ยวกับลักษณะและตำแหน่งของอวัยวะการรับรู้ทางหู
2. การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่างที่สัมพันธ์กัน
3. การเปรียบเทียบการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทางหู

2. ประสบการณ์สำคัญ

1. การร้องเพลง (ดนตรี)
2. การแสดงปฏิกิริยาโต้ดอบเสียงดนตรี (ดนตรี)
3. การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรสและดมกลิ่น (การคิด)
4. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด (การใช้ภาษา)
5 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (การใช้ภาษา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. นักเรียนและครูกันร่วมร้องเพลง " สัมผัสทั้ง 5 " พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง
2. นักเรียนและครูถึงเนื้อหาของเพลงกล่าวถึงอะไรบ้าง โดยใช้คำถามดังนี้
   - ✦ อวัยวะที่สามารถสัมผัสทางกายมีอะไรบ้าง
   - ✦ เมื่อมีฝนตก ฟ้าร้อง ฟ้าแล๊ป นักเรียนใช้อวัยวะส่วนใดรับสัมผัส
   - ✦ ถ้านักเรียนฟังวิทยุ เปิดทีวี เสียงดังกระฮึ่มมากๆ จะเกิดอะไร

ขึ้นกับนักเรียน

2. ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการรับสัมผัสอวัยวะ จากสิ่งที่มากระทบโสตประสาททำให้ร่างกายรับสัมผัสทางหู
2. เราจะได้ยินเสียงอะไรบ้างถ้าเราตั้งใจฟังและนั่งอยู่ในความสงบ

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนและครูสนทนาซักถามถึงเสียงที่เราได้รับรู้คือเสียงอะไรและถ้าเราปิดหูจะเกิดอะไรขึ้น
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละประมาณ 5 – 7 คน และส่งตัวแทนร่วมกิจกรรม
   - ✦ กลุ่มที่ 1 ออกไปอยู่ที่ระเบียง ได้ยินเสียงอะไรบ้าง
   - ✦ กลุ่มที่ 2 ออกไปอยู่ที่ชั้นบน ได้ยินเสียงอะไรบ้าง
   - ✦ กลุ่มที่ 3 ออกไปอยู่ที่ชั้นล่าง ได้ยินเสียงอะไรบ้าง
   - ✦ กลุ่มที่ 4 ออกไปอยู่ที่ในครัว ได้ยินเสียงอะไรบ้าง
   - ✦ กลุ่มที่ 5 อยู่ที่ในห้อง ได้ยินเสียงอะไรบ้าง

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

1. ให้นักเรียนออกมาบอกความรู้สึกจากการทำกิจกรรมร่วมกันและสรุปการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทางหู
2. นักเรียนร่วมสนทนาถึงประโยชน์และการเปรียบเทียบความสำคัญของอวัยวะรับสัมผัสว่ามีประโยชน์และโทษอย่างไร ถ้าไม่ดูแลรักษาอวัยวะ

5. ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานเล่าประสบการณ์ที่ผ่านมาและครูร่วมร้องเพลง " สัมผัสทั้ง 5 " พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. แผ่นเพลง " สัมผัสทั้ง 5 "
2. กระดาษ
3. สีไม้
4. ต้นไม้บริเวณโรงเรียน

การประเมินพัฒนาการ

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
. บอกชื่อลักษณะและตำแหน่ง ของอวัยวะการรับรู้ทางหู . เปรียบเทียบการรับรู้ทาง ประสาทหู	1.การสนทนา 2. ตรวจผลงาน 3. การมีส่วนร่วม	1.แบบทดสอบ ปากเปล่าข้อ คำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน /ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

เอกสารประกอบ

1. แผ่นเพลง " สัมผัสทั้ง 5 "
2. กระดาษ
3. สีไม้
4. คำถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เพลง "สัมผัสทั้ง 5"

รู้รสต้องชิมด้วยลิ้น
หูฟังเสียงเพราะจังเลย (ซ้ำ)
สิ่งของก็ต้องลองคลำ
ใช้สัมผัสทั้งห้าดู (ซ้ำ)

จมูกดมกลิ่นชื่นใจจริงเอย
หายไปไหนเอ่ย ? ใช้ตาหาดู
สองมือขยำ ไม่ลองไม่รู้
ตา ลิ้น จมูก หู มือคลำ มือคลำ

น้อง ๆ ช่วยโยงเส้นจับคู่กับรสให้ตรงด้วย

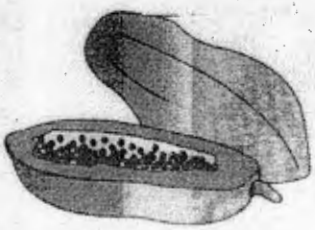

เปรี้ยว

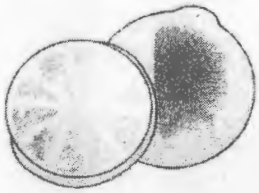

หวาน

เค็ม

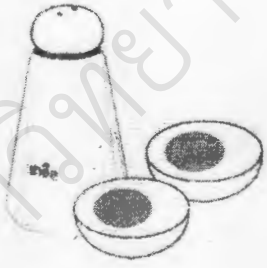

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล _____

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

คำถาม

1. อวัยวะที่สามารถสัมผัสทางกายมีอะไรบ้าง
2. เมื่อมีฝนตก ฟ้าร้อง ฟ้าแล๊ป นักเรียนใช้อวัยวะส่วนใดรับสัมผัส
3. ถ้านักเรียนฟังวิทยุ เปิดทีวี เสียงดังกระฮึ่มมากๆ จะเกิดอะไรขึ้นกับนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วยที่ 5 ประสาทสัมผัส เรื่องที่ 3 อวัยวะรับสัมผัส (จมูก , ลิ้น) เวลา 30 นาที
สอนวันที่ (3) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การสัมผัสสิ่งต่างๆ ทำให้เรารับรู้และบอกความรู้สึก ทำให้ทราบความเหมือนความแตกต่างการสัมผัสหยิบจับสิ่งต่างๆ ควรทำอย่างระมัดระวังและควรหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อร่างกายของเราสามารถดูแลอวัยวะรับสัมผัสต่างๆ อย่างง่าย โดยจมูกทำหน้าที่รับรู้กลิ่นต่างๆ ส่วนลิ้นทำหน้าที่รับรู้รสต่างๆ ด้โดยผ่านปุ่มเล็กๆ ที่ลิ้นของเราช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้มากมาย

จุดประสงค์

1 เพื่อให้เด็กบอกวิธีการดูแลรักษาอวัยวะรับสัมผัสทางจมูก,ลิ้น อย่างง่ายได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านดรรกะ/คณิตศาสตร์)

2. เพื่อให้เด็กเปรียบเทียบการรับรู้กลิ่นต่างๆ ได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์)

3. เพื่อให้เด็กเปรียบเทียบการรับรู้รสชาติต่างๆ ได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์)

4. เพื่อให้เด็กช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

สาระการเรียนรู้

1.สาระที่ควรเรียนรู้

1. สนทนาเกี่ยวกับ อวัยวะรับสัมผัส (จมูก , ลิ้น)
2. หน้าที่ของ อวัยวะรับสัมผัส (จมูก , ลิ้น)
3. วิธีการดูแลรักษาอวัยวะรับสัมผัสทางจมูก , ลิ้น

2. ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน (การใช้ภาษา)
2. การร้องเพลง (ดนตรี)
3. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด (การใช้ภาษา)
4. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (การใช้ภาษา)
5. การทดลองสิ่งต่างๆ (การสังเกต การจำแนก และ การเปรียบเทียบ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. ครูทายคำปริศนา " อะไรเอ่ย หลบอยู่ในถ้ำ เจอของอร่อย เป็นต้องพบกัน " (ลิ้น)
2. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง " สัมผัสทั้ง 5 " และทำท่าทางประกอบ
3. นักเรียนและครูสนทนาถึงเนื้อเพลงกล่าวถึงอะไรบ้าง โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
   - เนื้อเพลงกล่าวถึงอะไรบ้าง
   - นักเรียนมีอวัยวะที่สัมผัสรู้ทางรสชาติ, กลิ่น อะไรบ้าง
   - นักเรียนชอบอวัยวะส่วนใดของร่างกายมากที่สุด
   - นักเรียนคิดว่าอวัยวะส่วนใดมีความสำคัญมากที่สุด

2. ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการดูแลรักษาอวัยวะ จมูก , ลิ้น
2. ครูเล่านิทานเรื่อง " เที่ยวทะเล " และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานใช้คำถามดังนี้
   - ครอบครัวของน้องก้องประกอบด้วยใครบ้าง
   - น้องก้องไปเที่ยวอากาศเป็นอย่างไรบ้าง
   - เมื่อน้องก้องจะเล่นน้ำ แม่เตือนน้องก้องให้ทำอะไร และน้องก้องทำอย่างไร
   - เกิดอะไรขึ้นกับน้องก้องบ้าง
   - ทำไมน้องก้องจึงนอนหลับตลอดทางที่กลับบ้าน
   - น้องก้องสัญญากับใคร
   - เมื่อคุณหมอตรวจดูน้องก้องแล้ว พบว่ามีอาการอย่างไรและมีสาเหตุมาจากอะไร
3. ครูและนักเรียนสนทนาซักถามถึงกลิ่นที่ได้รับคิดว่าเป็นกลิ่นอะไรและถ้าเราปิดจมูกจะได้กลิ่นหรือไม่

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนและครูร่วมสนทนาถึงการดูแลรักษาอวัยวะจมูก , ลิ้น
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5 – 6 คน
3. ส่งตัวแทนออกมารับใบงาน,อุปกรณ์ และช่วยกันศึกษาตามคำสั่ง
   - กลุ่มที่ 1 นมจืด , นมสตรอเบอรี่ , นมเปรี้ยว ให้เปรียบเทียบรสชาติ
   - กลุ่มที่ 2 ผักที่มีกลิ่นมีชื่ออะไรบ้าง
   - กลุ่มที่ 3 ผักที่ไม่มีกลิ่นมีชื่ออะไรบ้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

➲ กลุ่มที่ 4 ผลไม้ที่รสหวานมีชื่ออะไรบ้าง

➲ กลุ่มที่ 5 ผลไม้ที่มีรสเปรี้ยวมีชื่ออะไรบ้าง

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานสรุปผล
2. ครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำป้ายข้อควรปฏิบัติในการดูแลรักษาอวัยวะรับสัมผัสให้นักเรียนดิดในห้องเรียน โรงเรียนและที่บ้าน
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึก

5. ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความรู้ ร่วมกันร้องเพลง " สัมผัสทั้ง 5 " พร้อมทำท่าทางประกอบ

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. แผ่นปริศนาคำทาย
2. แผ่นเพลง " สัมผัสทั้ง 5 "
3. นิทานเรื่อง " เที่ยวทะเล "
4. ดินสอ , สีไม้
5. กระดาษแข็ง
6. นมชนิดต่างๆ
7. ผักกาด, ผักชี, กะหล่ำปี, มะเขือ, สะระแหน่ ฯลฯ
8. ผลไม้,มะม่วง, มะขาม,ส้ม, มะยม, มะปราง ฯลฯ

การประเมินพัฒนาการ

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกวิธีการดูแลรักษาอวัยวะรับสัมพันธ์ทางจมูก , ลิ้น อย่างง่าย 2. เปรียบเทียบการรับรู้กลิ่นต่างๆ ได้ 3. เปรียบเทียบการรับรู้รสชาติต่างๆ ได้	1.การสนทนา 2. ตรวจผลงาน 3. การมีส่วนร่วม	1. แบบทดสอบปากเปล่าข้อคำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน /ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เอกสารประกอบ

1. แผ่นปริศนาคำทาย
2. แผ่นเพลง " สัมผัสทั้ง 5 "
3. นิทานเรื่อง " เที่ยวทะเล "
4. ดินสอ , สีไม้
5. กระดาษแข็ง
6. นมชนิดต่างๆ
7. ผักกาด, ผักชี, กะหล่ำปี, มะเขือ, สะระแหน่ ฯลฯ
8. ผลไม้,มะม่วง, มะขาม,ส้ม, มะยม, มะปราง ฯลฯ
9. ใบงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

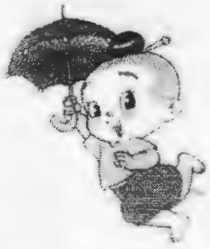

นิทานเรื่อง เที่ยวทะเล

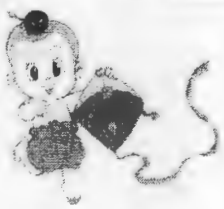

จงระบายสีภาพสิ่งของที่มีกลิ่นเหม็นและหอมด้วยสีที่กำหนด

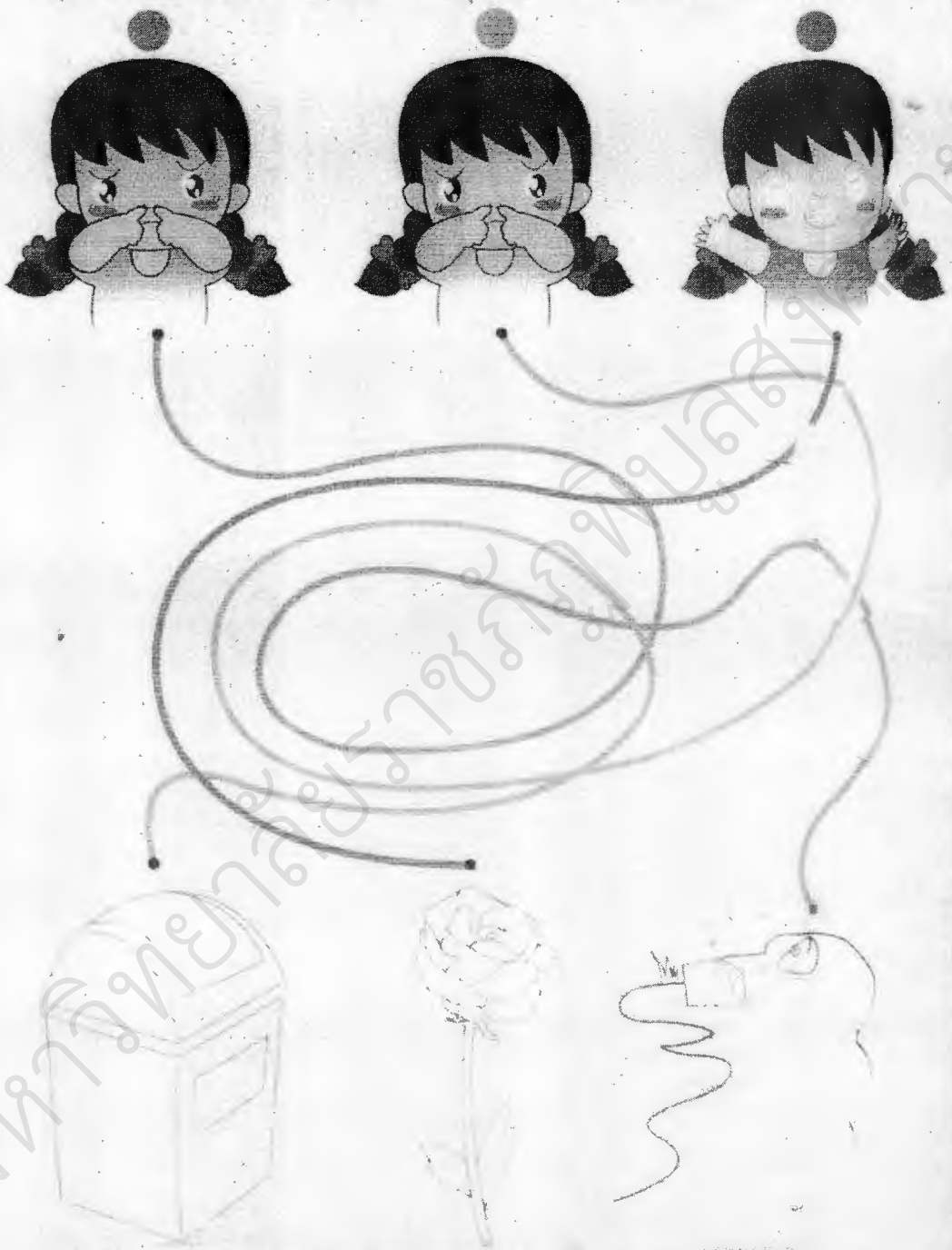

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

คำถาม

1. เนื้อเพลงกล่าวถึงอะไรบ้าง
2. นักเรียนมีอวัยวะที่สัมผัสรู้ทางเสียงอะไรบ้าง
3. นักเรียนชอบอวัยวะส่วนใดของร่างกายมากที่สุด
4. นักเรียนคิดว่าอวัยวะส่วนใดมีความสำคัญมากที่สุด
5. ครอบครัวของน้องก้องประกอบด้วยใครบ้าง
6. น้องก้องไปเที่ยวอากาศเป็นอย่างไรบ้าง
7. เมื่อน้องก้องจะเล่นน้ำ แม่เตือนน้องก้องให้ทำอะไร และน้องก้องทำอย่างไร
8. เกิดอะไรขึ้นกับน้องก้องบ้าง
9. ทำไมน้องก้องจึงนอนหลับตลอดทางที่กลับบ้าน
10. น้องก้องสัญญากับใคร
11. เมื่อคุณหมอตรวจดูน้องก้องแล้ว พบว่ามีอาการอย่างไรและมีสาเหตุมาจากอะไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ชั้นอนุบาล 3
หน่วย 6 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

โดย มณฑา สังข์ทอง

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วยที่ 6 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เรื่องที่ 1ความหมายความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
เวลา 30 นาที
สอนวันที่ (1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติที่เป็นสิ่งที่มีชีวิต ได้แก่ คน พืช สัตว์ ซึ่งล้วนแต่มีความสำคัญและต้องพึ่งพาอาศัยกัน สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว เช่น ต้นไม้ , สัตว์น้ำ, ดิน ,ทราย , อากาศ เป็นสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกความหมายของสิ่งแวดล้อมได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
2. เพื่อให้เด็กสำรวจสิ่งต่างๆที่คุ้นเคยและอธิบายตำแหน่งที่อยู่ของสิ่งนั้นได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านดรรกะ/ คณิตศาสตร์)
3. ร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้
    1. สนทนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
    2. ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม
    3. การสร้างสิ่งแวดล้อม
    4. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. ประสบการณ์สำคัญ
    1. การร้องเพลง (ดนตรี)
    2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด (การใช้ภาษา)
    3. การสำรวจและอธิบายความเหมือนความของสิ่งต่างๆ (การสังเกต การจำแนกและ การเปรียบเทียบ)
    4. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (การใช้ภาษา)
    5. การสืบค้นข้อมูล (การสังเกต การจำแนก และ การเปรียบเทียบ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การดำเนินกิจกรรม

1.ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. นักเรียนและครู ร่วมกันร้องเพลง " อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม " และทำท่าทางประกอบ

2. ครูพานักเรียนออกไปดูบริเวณโรงเรียน เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (ต้นไม้ , ดิน ,หิน , ทราย)

3. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยใช้คำถามกระตุ้นดังนี้

- ถ้าโรงเรียนของเราไม่มีต้นไม้ นักเรียนคิดว่าจะเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าทั้งดิน , หิน , ทราย ,น้ำ , อากาศ มีความสำคัญกับเราหรือไม่อย่างเพราะอะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง

2.ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

1. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคน สัตว์ พืช ว่าต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น ดิน , หิน , ทราย ,น้ำ , อากาศ ในเรื่องใดบ้าง
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตว่ามีอะไรบ้าง
3. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 – 6 คน
4. ครูสนทนาชี้นำนักเรียน ถึงวิธีที่จะช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้คงอยู่คู่กับธรรมชาติได้อย่างไร ตลอดจนแนะนำถึงการได้รับประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมโดยให้แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทเป็น ต้นไม้ , ดิน , หิน , อากาศ น้ำ แล้วบอกความสำคัญของสิ่งที่ตนได้รับ และถ้าเราไม่ช่วยกันอนุรักษ์จะเกิดอะไรขึ้นบ้าง

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ ตามใบงานที่ได้รับมอบหมาย
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมที่ดีที่เราทุกคนได้รับอย่างไรบ้าง
3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารับใบงาน ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวาดภาพสิ่งแวดล้อมที่พบ ในบริเวณโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงคราม

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาสรุปผลเกี่ยวกับความหมายของสิ่งแวดล้อม ตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่พบในโรงเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาสรุปผล ถึงการที่สิ่งแวดล้อมถูกทำลายส่งกระทบต่อโลกของเราอย่างไร เพราะอะไร ใครเป็นต้นเหตุ

5. ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

นักเรียน แต่ละกลุ่ม แลกเปลี่ยนกันอธิบาย ภาพสิ่งแวดล้อมที่ช่วยกันวาดในกลุ่ม และร่วมกันร้องเพลง " อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม " และทำท่าทางประกอบ

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. แผ่นเพลง " อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม "
2. ใบงาน
3. สีไม้

การประเมินพัฒนาการ

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกความหมายของสิ่งแวดล้อม 2.อธิบายตำแหน่งที่อยู่ของสิ่งแวดล้อม	1. การสนทนา 2. ตรวจผลงาน 3. การมีส่วนร่วม	1. แบบทดสอบปากเปล่าข้อคำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน / ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

เอกสารประกอบ

1. แผ่นเพลง " อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม "
2. คำถาม
3. ใบงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

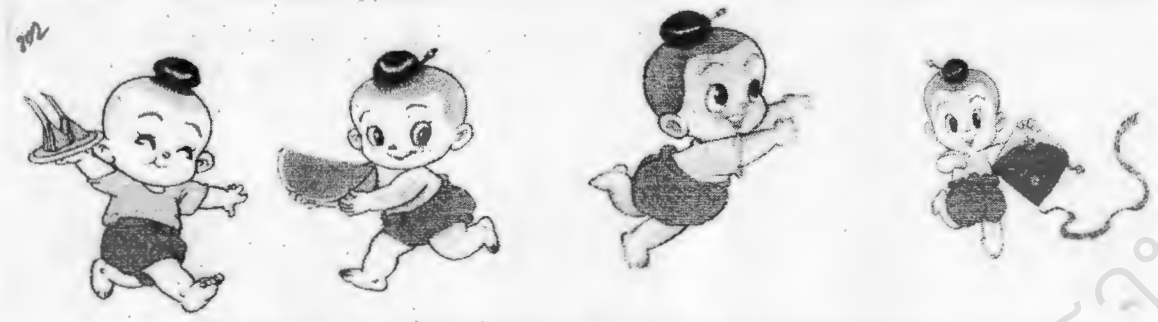

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ธรรมชาติรอบตัวของเรานี้ ต่างก็มีประโยชน์มากคุณค่า
อากาศ หิน ดิน ทราย ไม้ นานา ควรรักษาดูแลอย่าทำลาย
อย่าให้สกปรกรกรุงรัง อย่าทิ้งให้ผุพังสูญหาย
สิ่งแวดล้อมมีประโยชน์อยู่มากมาย ให้ใจกายเรานี้มีสุขเอย

นำภาพสัตว์ป่ามาติดลงในภาพแล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ชื่อภาพ _____

ชื่อ _____ ชั้นอนุบาล _____

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

คำถาม

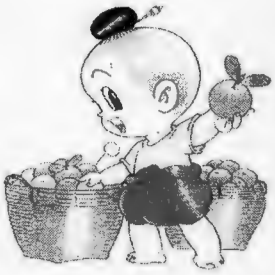

1. ถ้าโรงเรียนของเราไม่มีต้นไม้ นักเรียนคิดว่าจะเป็นอย่างไร

2. นักเรียนคิดว่าทั้งดิน , หิน , ทราย ,น้ำ , อากาศ มีความสำคัญ

กับเราหรือไม่อย่างเพราะอะไร

3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นอนุบาล 3
หน่วยที่ 6 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เรื่องที่ 2 การพึ่งพาอาศัยของสิ่งแวดล้อมคนสัตว์ พืช
เวลา 30 นาที

สอนวันที่ (2) กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

คน สัตว์ และพืชต่างพึ่งพากันและกัน ในลักษณะต่างๆ เช่น คนกินสัตว์และพืชเป็นอาหารคนเลี้ยงสัตว์ไว้เป็นอาหารและใช้งาน คนปลูกพืชไว้เป็นอาหารและใช้ประโยชน์อื่นๆ ฯลฯ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อให้เด็กร่วมสนทนากันเพื่อนได้ (พัฒนาพหุปัญญาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
3. ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้
    1. สนทนาเกี่ยวกับการพึ่งพาของคน , สัตว์ , และพืช
    2. ประโยชน์ของสัตว์และพืชที่มีต่อคน
    3. ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
2. ประสบการณ์สำคัญ
    1. การร้องเพลง (ดนตรี)
    2. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน (การใช้ภาษา)
    3. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด (การใช้ภาษา)
    4. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (การใช้ภาษา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การดำเนินกิจกรรม

1.ขั้นที่ 1 ขั้นการสำรวจปัญหา

1. นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลง " สิ่งแวดล้อมต่างพึ่งพา " และทำท่าทางประกอบ
2. นักเรียนและครูสนทนาถึงเนื้อหาของเพลงกล่าวถึงอะไรบ้างโดยใช้คำถามดังนี้
   - เนื้อเพลงกล่าวถึงอะไรบ้าง
   - นักเรียนบอกชื่อสัตว์เลี้ยงมีอะไรที่นักเรียนรู้จัก
   - นักเรียนบอกชื่อผักที่มีสีเขียวและมีประโยชน์

2.ขั้นที่ 2 ขั้นการตั้งสมมติฐาน

2. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับการพึ่งพาของคน , สัตว์ , และพืชบอกประโยชน์ของสัตว์และพืชที่มีต่อคน

2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง " ไข่ของจุก " และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานใช้คำถามดังนี้

- ครอบครัวของจุกมีอาชีพอะไร
- จุกช่วยงานครอบครัวได้อย่างไรบ้าง
- นักเรียนจะช่วยคุณพ่อคุณแม่ทำงานบ้านได้หรือไม่ ควรทำอะไรบ้าง

1.2 นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับ ถ้าสิ่งแวดล้อมไม่มีการพึ่งพากันโลกของเราจะเกิดอะไรขึ้น

- ถ้าโรงเรียนเราไม่ต้นไม้ นักเรียนคิดว่าจะเป็นอย่างไร
- ถ้าเราเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ , หมู , สุนัข เราจะได้ประโยชน์อะไรบ้าง
- ถ้าเราปลูกผักทานเอง เราจะได้ประโยชน์อะไร
- สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญกับเราหรือไม่อย่างไร

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาค้นคว้า

3. นักเรียนและครูสนทนาถึงการพึ่งพากันของสิ่งแวดล้อม

3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 - 5 คน เลือกหัวหน้ากลุ่ม

3.2 ครูเขียนห่วงโซ่อาหารแสดงการพึ่งพากันของคน สัตว์ และพืช เช่น ข้าวเปลือก ? ไก่ ? คน ?

3.3 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตามใบงานที่กลุ่มได้รับมา

3.4 ส่งตัวแทนนำเสนอ

4. ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุปผล

- นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงการพึ่งพากันของสัตว์ พืช คน
- นักเรียนช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมได้หรือไม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

- สิ่งแวดล้อมมีประโยชน์ต่อนักเรียนไหม
- ครูเขียนแผนผังความคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม
- แจกใบงานให้นักเรียนนำเศษเปลือกไข่ติดลงบนภาพ

5.ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ

แต่กลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนความรู้และร่วมกันร้องเพลง " สิ่งแวดล้อมต่างพึ่งพา " และทำท่าทางประกอบ

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. แผ่น เพลง" สิ่งแวดล้อมต่างพึ่งพา "
2. นิทานเรื่อง " ไข่ของจุก "
3. ใบงาน

การประเมินพัฒนาการ

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม	1.การสนทนา 2. ตรวจผลงาน 3. การมีส่วนร่วม	1. แบบทดสอบปากเปล่าข้อคำถาม 2. แบบฝึกหัด 3. ชิ้นงาน /ผลงาน 4. แบบสังเกต	0 ปรับปรุง (พฤติกรรมปรากฏ 1 ข้อ) 1 พอใช้ (พฤติกรรมปรากฏ 2 ข้อ) 2 ดี (พฤติกรรมปรากฏ 3 ข้อ)

เอกสารประกอบ

1. แผ่น เพลง" สิ่งแวดล้อมต่างพึ่งพา "
2. นิทานเรื่อง " ไข่ของจุก "
3. ใบงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม